

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע

י"ל ע"י מכון "מעדני אשר" בית שמש

חג הסוכות תשפ"ג
גליון תתקי"ט (שנה כ')

מי שיושב בסוכה ובא עני לדפוק בדלת

האם אין חייב לתת צדקה דעוסק במצוה פטור מהמצוה?

קימ"ל דבסוכה יש ענין מיוחד לתת צדקה.

הנה איתא בזוהר הקדוש פרשת אמור דף ק"ד עמוד א' בעני למחדי למסכני, מאי טעמא בגין דחולקא דאינון אושפיזין דזמין דמסכני הוא, והוא דיתב בצלא דא דמהימנותא וזמין אושפיזין אלין עלאין אושפיזי מהימנותא, ולא יהיב לון חולקהון כלהו קיימי מניה ואמרי משלי כ"ג אל תלחם את לחם רע עין וגו'.

ובני יששכר מאמרי חודש תשרי מאמר י' צלא דמהימנותא ס"ק ל"ו **כתב טעם אחר בטעם הדבר שבסוכות יש ענין מיוחד לתת צדקה:** עפ"י מה שכתב הרב החיד"א כמו שאין עבירה מכבה תורה כמו כן אין עבירה מכבה צדקה, והנה לפי זה להיות יום א' דסוכות הוא ראשון לחשבון עונות, מרבין בצדקה ואין עבירה מכבה אותה.

יש לחקור מי שיושב בסוכה ובא עני לדפוק בדלת האם אין חייב לתת צדקה דעוסק במצוה של ישיבת סוכה פטור מהמצוה או דילמא חייב לתת צדקה אף כשיושב בסוכה.

הנה אם יכול להכניס את העני לתוך הסוכה ויכול לקיים שנייהם גם מצות צדקה וגם מצות סוכה זה תלוי במחלוקת רש"י ותוס' האם כשאפשר לקיים שנייהם יש את הפטור של עוסק במצוה פטור מהמצוה, ולהלכה לרוב הפוסקים בכזה אופן אין את הפטור של עוסק במצוה וכמו שכתב הריטב"א סוכה כ"ה ע"מ א' דודאי לא אמרו העוסק במצוה פטור מן המצוה אלא בשאי אפשר לקיים שתיהן, כי בעודו בסוכה או שמתעטף בציצית מוזהה בפתחו אין לפטרו מכל המצוות, ומה שאמרו בשומר אבידה שפטור מלתת פרוטה לעני היינו בשעה שמנערה ומטפל בה.

רק השאלה אם אין יכול להכניסו וחייב לצאת ולבטל מצות סוכה האם יש לו פטור מלתת צדקה משום עוסק במצוה פטור מהמצוה.

הנה מדברי הריטב"א דלעיל נמי משמע שאם אי אפשר לקיים שנייהם אין צריך לקיים שאר מצוות.

וכן בשו"ת מי יהודה אור"ח סימן ה' כתב דיושב בסוכה פטור מלתת צדקה משום דעוסק במצוה פטור מהמצוה.

אבל בספר חוט השני סימן תר"מ כתב דחייב לתת צדקה בסוכות אף כשיושב בסוכות, משום דתשבו כעין תדורו, משום כשיושב בביתו גם נותן.

האם הולכי דרכים שפטורים מן הסוכה זה דווקא בשאר הימים

אבל בליל הראשון חייבים בסוכה?

קימ"ל אור"ח סימן תר"מ ס"ק ח' הולכי דרכים ביום פטורים מן הסוכה ביום וחייבים בלילה, הולכי דרכים בלילה פטורים בלילה וחייבים ביום, ובענין האם אלו שנוסעים יטילים בחול המועד יכולים לאכול לכתחילה חוץ לסוכה משום הולכי דרכים, עיין מה שהארכתי בספר מעדני אשר חג הסוכות ע"מ ל"ג.

יש לחקור האם הולכי דרכים וכדומה דפטורים מסוכה, אם הם פטורים גם בלילה הראשון או דילמא בליל הראשון שילפינן החיוב מגזירה שוה דמצוה כמו שמבואר בגמ' סוכה כ"ו ולא שייך הפטור דתשבו כעין תדורו חייבים לאכול בסוכה אף הולכי דרכים.

הנה באליה רבה סימן תר"מ ס"ג כתב דהולכי דרכים פטורין אף בלילה הראשון.

ומביא ראיה: מהא דכתב רש"י סוכה נ"ו עמוד א' ד"ה אי לאו סוכה וז"ל אי לאו ישיבת סוכה, מי לא אמרינן זמן, כגון הולכי דרכים דפטורין מן הסוכה, אומרינן זמן בשביל המועד כמו בשאר רגלים, משמע להדיא דאף בלילה הראשון שאומרים זמן פטורים מהסוכה.

ובפרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן תר"מ ס"ק ט"ו **העיר עליו:** דהולכי דרכים צריכים להמתין בליל א' כמו גשמים, וכל שכן דאף בגשם גופא קיימא לן חייב כזית, מכל שכן דאין רשאי לילך בליל א' חוץ לעיר, ומה שמשמע מרש"י סוכה כ"ו ע"א ד"ה הולכי שפטור זה דווקא כשאינו יום טוב, בחול המועד, ומניחו בצ"ע.

ובאלף למטה סימן תרכ"ה אות צ"ח **כתב** דמהאי טעמא אינם נפטרים הולכי דרכים בלילה הראשון כיון דהחיוב דומיא דמצוה, וכמו שמצה חייבים בכל אופן אף הולכי דרכים, כמו כן הוא חייב בסוכה.

וכן בשו"ת משנה שכיר אורח חיים סימן רס"ט דן באריכות האם בלילה הראשונה יש פטור של הולכי דרכים, ומביא דבמהר"ח אור זרוע סימן קס"ג כתב, דהני רבנן דגנו ארקתא דסורא סוכה כ"ו א' קיימו מצות סוכה בלילה זו שהיא חובה, הרי דהוא סובר בפשטות דבלילה הראשון לא מהני למיפטור.

גליון זה נודב לעילוי נשמת
הרה"ק רבי יעקב יצחק
בן הרה"ק רבי אשר זצוק"ל
היהודי הקדוש
לרגל יומא הילולא החל ב"ט תשרי
הונצח ע"י אחד מיוצאי חלציו
יהא רעוא שזכותו הגדולה
תגן על התורם להתברך בכל מילי דמיטב
ויזכה לברכת והית אך שמח

גליון זה נודב ע"י ידידו
הגאון **נפתלי רייך** שליט"א ליקווד
מח"ס אמרי חיים ושפר
לעילוי נשמת אביו
ידידו הרב החסיד **אפרים שמאי** בן הרב החסיד **יחזקאל רייך** ז"ל
מזקני חשובי חסידי בעלזא
נלב"ע כ' תשרי שנת תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידו
חביבן של גדולי לישראל
העומד לימין המערכת מיום הקמתו בעצה ובמעש
הגאון רבי **מרדכי הלל זלמן ראטה** שליט"א גאב"ד ווידויטשקא לונדון
לזיכוי רבבות לקראת חג הסוכות
ולרגל שנת העשרים של הופעת הגליון
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות יזכה להמשיך בהרבצת תורה ויראה
ויצליח בכל אשר יפנה

מדוע רק חג הסוכות נקרא זמן שמחתנו?
הרי כל השלש רגלים חייבים בשמחה?

הנה בספר מהרי"ל מנהיגים הלכות חג הסוכות ס"ק ה' נשאל למהר"י סג"ל מאי שנה סוכה דאומר זמן שמחתנו יותר משאר רגלים.

ותירץ דהיתה בה שמחה יתירה שמדליקין ד' מנורות שהיו מאירין בכל ירושלים.

וכן בדרשות ר"י אבן שועיב דרשה ליום ראשון דסוכות הקשה ויש לשאול מה טעם אנו אומרים זמן שמחתנו בזה החג יותר משאר החגים שאנחנו מצווים לשמוח בהן כמו בזה החג, התשובה בזה כי בעבור שישאל יצאו מקיים מהעונות והפשעים כמו שאמרנו, ובוזה הזמן נמחל עון העגל ונצטוונו בהקמת המשכן שהוא צל עליון מצורף לזה, ועוד שהוא זמן האסיף ואדם שמח מתבואותיו, ולכן צוה השם שנזכרו נפלאותיו ולא נבעט כדרך שאמר משה וישמן ישרון ויבעט, ונניח בתינו ונשב בצלו ר"ל בסוכה, ונודה למי שהכל שלו ואנו מניחין הכל לעבודתו וליטול לולב, כמו שאמרנו במדרש כמאן דנטיל רומחא וסליק למגדלא ומנענע ואמר דין נצח, מלבד שיש בטעם הסוכה וט' ימיה ענין גדול.

ובשו"ת משנה שכיר אורח חיים סימן רפ"א **כתב טעמא דמילתא דחג הסוכות נקרא זמן שמחתנו**, ונראה לי דהוא על דרך שאמרנו חז"ל ברכות ז' ב' משל למה הדבר דומה לאדם שיצא עליו שטר חוב קודם שפרעו היה עצב לאחר שפרעו שמח, והנה בראש השנה וביום הכיפורים מוציאים על האדם שט"ח של חטאים כמו שאנו אומרים בתפלתנו מחוק ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו, ובעש"ת עד יום הכיפורים אנו פורעים חובותינו ע"י תשובותינו, וביום הכיפורים נגמר הכפרה ונשתלמו שטרי חובותינו שהיו עלינו, וכבר כתבתי שאנו יכולין להיות בטוחים שהשגנו כפרה שלימה ביום הכיפורים ונשמח העון לגמרי ולא נשאר אף רושם עון אחר יום הכיפורים, אם כי אמרו כי ד' חילוקי כפרה יש, נראה דזה דוקא אם עושין תשובה מיראה דנעשו שגגות ועודן צריכין כפרה, על זה באו ד' חילוקי כפרה, משא"כ בשעושה תשובה מאהבה דהעבירות נעשו זכיות א"כ ממילא לית כאן שום רושם ופגם מעון דהא אדרבה נעשה מצוה וזכיה א"כ ממילא לא בעי שוב לד' חילוקי כפרה. הא מילתא אמרי מסברא דנפשאי ואח"כ מצאתי כן במנחת חינוך סוף הלכות וידוי מצוה ס"ד שהעלה כן, והנאני שכינותי לדעתו הגדולה, וכבר כתב הישמח משה פרשת נצבים דתשובת רבים מיראה ג"כ יש בה מעלת תשובה מאהבה, דדוקא ביחיד יש חילוק בין אהבה ליראה, נמצא לפי"ז דד' חילוקי כפרה דוקא ליחיד נאמר ולא לרבים וגבי רבים לא צריך תו למידי ותיכף נגמר הכפרה, וכיון דביום הכיפורים עשינו תשובה ברבים, נתהפך הכל לזכיות א"כ נשלם הכפרה לגמרי ולא נשאר אף רושם עון כלל, וזה מה שאמרנו במדרש תהומא אמור ס"ו ל' ראשון לחשבון עונות, היינו שלא נשאר מהעונות הישנים כלל, וכיון ששלמנו השט"ח לגמרי שוב גויענו לזמן שנוכל לשמוח וכמשל הנ"ל בש"ס, ועל כן נקראו ר"ה ועש"ת יום הכיפורים ימים הנוראים משום דקודם שפרעו הוא עצב וחג הסוכות זמן שמחתנו.

ובקדושת לוי קדושת לחנוכה קדושה רביעית כתב ונראה דזה הטעם דפרי החג מתמעטין והולכין, דעיקר שמחת החג דנקרא זמן שמחתנו, דביום הכיפורים נמחל לנו עונותינו, ובחג הסוכות אז נהפכו לזכיות, לכן ביום הראשון של חג, שנהפך המשחית הוא היצר הרע לזכיות, אז מרגישין השמחה במחילת עונות, וביום השני כבר אנחנו דשין ומורגלין בזאת, השמחה נתמעטה, וביום השלישי יותר נתמעטה כו'.

ובספר מגן אברהם להרה"ק ר"א מטרסק"ל זצ"ל על סוכות כתב סוכות הוא "זמן שמחתנו" וכ"ק אאמ"ר הרה"ק רבי מרדכי מטשערנוביל זצוקללה"ה אמר ד"ומן" הוא לשון "הכנה", והוא מלשון המשנה ביצה ב' ב' "זמן שחורים ומצא לבנים" היינו שמצות סוכה שאנחנו מקיימים בשבעת ימי החג, הוא הכנה להמשיך שמחה על כל השנה כולה.

ובבלבוש סימן תרס"ג כתב בטעם הדבר דנוהגין לומר קהלת בסוכות, וטעמא משום דסוכות הוא זמן שמחתנו וספר קהלת משבח ומזרז את הבריות שישמחו בחלקם ולא ירדפו אחר ריבוי הממון והנהגה ממה שיש לו מתת אלקים הוא זה.

ישמח לב מבקשי ה'

אפשר להשיג את הספר החדש שיגרום לכם לקיים בהידור רב מצות ושמחת בחגיך

"מעדני אשר חג הסוכות" מהדורת הגר

- מאות חקירות מעניינות ומאתגרות בכל עניני חג הסוכות והנלווה אליו
- "אכילה ושתיה בסוכה" "דפנות וסכך הסוכה"
- "מצטער פטור מהסוכה" "ארבעת המינים"
- "שמחת בית השואבה" "ושמחת בחגיך"
- "עליה לרגל" "הקהל"

אפשר להשיג במכון

וכן בכל החניות הספרים המובחרות ברחבי תבל

מדוע נקרא חג הסוכות על שם מצות סוכה

ולא נקרא חג ארבעת המינים על שם מצות הארבע מינים?

יש להקשות: מדוע נקרא חג הסוכות ולא חג ארבעת המינים שזה גם ממצוות החג, כך מקשה האלישי הקדוש בפרשת אמור, וכן מקשה אברבנאל פרשת אמור, וכן בשם משמאל על חג הסוכות.

איכא כמה תרוצים:

א. כבר ידעת שבחג הזה באו שתי מצות שהם הסוכה והלולב, ושאינם שוים בטעמיהם, כי מצות סוכה היא לזכרון העבר כמו שכתוב כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים, והלולב הוא מפני ההווה בכל שנה, לתת שבח והודאה אליו על אסיפת התבואות שבזמן ההוא היו נאספות מן השדה, ולפי שהיה ענין הסוכות בראשונה, נקרא חג הסוכות ולא נקרא חג הלולב, כך תירץ אברבנאל פרשת אמור.

ב. כיון שמצות סוכה מקיימים ראשון בלילה וארבע מינים מקיימים רק בבוקר לכן נקרא החג על שם המצוה שמקיימים ראשון, מעדני אשר.

ג. כיון דכל ענין הסוכה בצולא דמהמנותא, קורים את החג על שם סוכה לרמז דאנו בצולא דמהמנותא בצולא דקודשא בריך הוא, מעדני אשר, ובאלישי הקדוש פרשת אמור תירץ באריכות בדרך קבלה.

האם אונן שפטור מהמצוות פטור נמי ממצות סוכה?

הנה בפרי מגדים אורח חיים סימן תר"מ סק"י כתב ודע שאונן פטור מסוכה ומכל המצוות, ויש לומר דדוקא במצות עשה בשב ואל תעשה, וסוכה קא עבר בקום ועשה כשאוכל חוץ לסוכה וכו', ונראה דמספקא ליה בזה לדינא.

אבל בספר בכורי יעקב סימן תר"מ סק"י כתב דאין בזה ספק, שכיון שהטעם שאונן פטור מכל המצוות, משום עוסק במצוה פטור מן המצוה, אם כן כל מצוה שצריך לעסוק בה, בין שהיא בקום ועשה בין שהיא בשב ואל תעשה, פטור ממנה, והביאו המחלוקת ברוח חיים פלאגי סימן תרמ סק"ד.

משה תיקן
'שיהיו שואלין ודורשין
בענינו של יום'
יצא לאור הספר חידודי המועדים-
עיונים וחידות בעניני המועדים

(שני חלקים על כל המועדים, למעלה מ-1300 עמודים, ובחלק ראשון, כמה חמישים עמודים על ימי נוראים, למעלה ממאה עמודים על חג הסוכות, כמאתיים עמודים על חנוכה, ולמעלה ממאתיים עמודים על פורים)

הספרים שיצאו לאור בצורה מפוארת ומהודרת, מכילים אוצר בלום של שאלות וחידות בכל עניני המועדים בדרך שאלה ותשובה, אשר נשאלו במשך השנים ע"י הרבנים, הר"ר מרדכי זיסקינד הגר, והר"ר מאיר שולביץ, במדור 'משיב כהלכה' (המתפרסם בעלון החשוב מעדני אשר), ולבקשת רבים אנו מפרסמים זאת כעת, את כל השאלות והחידות יחד עם התשובות.

את הספרים יהיה ניתן להשיג במחיר מסובסד 50 ₪ לסט
בתי כנסת וישיבות יכולים לקבל בחינם כמו"כ מי ששלח במשך השנים תשובות למדור (לפחות 4 פעמים) יוכל לקבל זאת בחינם.
את הספרים יהיה ניתן להשיג החל מיום שישי בבוקר י"ב תשרי בירושלים רחוב רמת הגולן 4 בטלפון: 053-3154010
בב"ב רחוב יהודה הנשיא בטלפון 053-3145900

משיב בהלכה

מדור זה נדבך תערך ע"י ידידת ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א - מנהגין משיב בהלכה שיתן וידיעת ההלכה | כל ההלכות הם משו"ע ומשנה ברורה

א [צ"ע. מי שהולך ואין לו בית (למשל אחד שעושה טיול כמה חודשים) האם חייב בסוכה או לא?

ב [יש להסתפק סוכה שיש אילן סמוך אליה ולעיתים כשיש רוח יש ענף שעומד מעל הסוכה - ע"י הרוח האם זה פוסל באותו זמן את היושב תחתיו. צדדי הספק: כיון שפסול סוכה תחת סכך פסול הוא משום שכשיש סכך עליון לא חשיב שהסכך התחתון הכשר מסכך אבל היכא דבאופן הרגיל אין סכך מעל הסכך הכשר אלא לעיתים יש רק ע"י הרוח ממילא לא חשיב שאין הסכך התחתון מסכך אלא שפיר חשיב שהוא מסכך או דילמא סו"ס הוי תחת סכך פסול. ספק זה יש לדון ברוח מצויה וכ"ש ברוח שאינה מצויה. ובאותו ענין יש לדון אית"ל שענפי האילן פוסלים ברגעים שהם ע"ג הסוכה, האם לאחר שאינם ע"ג הסוכה אין פסול של תעשה ולא מן העשוי.

ג [חידה. באיזה ימים אין לשטן שליטה בהם והטעם בזה?

ד [יל"ע. האם אפשר לחבר את הסכך עם אזיקון לקורות או לא.

ה [לכם. יל"ע אם ע"י אודיתא נחשב לכם לגבי לולב וכיו"ב?

ו [חידה. כיצד יכול להיות שכבר נטל לולב ויצא ידי חובה לכל השיטות, ובכל אופן אומרים לו שמחוייב לטול שנית לולב?

ז [יל"ע בד' מינים מה יקח קודם בידו האם לולב או אתרוג, וכן כשמניח מידו מה יניח קודם?

ח [צ"ע. רואה בבירור שתיכף הולך לרדת גשם, האם מחוייב להתחיל לאכול בסוכה או לישון שם?

ט [חידה. איזה דבר שבעקרון הוא מקבל טומאה ובכל אופן כשר לסכך בו מדאורייתא?

י [חידה. מתי יוצא ידי חובה, כששולחנו בבית ולא אמרינן שיש חשש שמא ימשך אחריו?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
  2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
  3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
  4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
  5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב בהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. (לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד).
- השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעזרה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח מרחשון תשפ"ג

מי שיכול לקיים או מצות סוכה או מצות ארבעת המינים מה עדיף? יש לחקור מי שיכול לקיים או מצות סוכה או מצות ארבעת המינים מה עדיף.

הנה הפרי מגדים באשל אברהם סימן תרנ"א ס"ק א' כתב שילך למקום שיש סוכה, כיון שהוא קודם בזמן דהוא מהלילה

וכן בהגהות חכמת שלמה אורח חיים סימן תרכ"ה סעיף א' כתב יש להסתפק בדין אם היה לפניו שתי עיירות, באחת יש סוכה ובאחת לולב, לאיזה עיר הולך, או אם היה במאסר ונתנו לו רשות לצאת לקיים מצוה אחת אם יקיים סוכה או לולב.

ומסיק: לכאורה היה נראה דסוכה קודם, דהוי קודם בזמן, דזה חל בלילה וזה ביום.

ומביא שבחידושים תורה בדרוש לסוכות שנת תקצ"ז העלה דלולב קודם מכח דהוא פרסומי ניסא, כמו שכתוב במדרש תנחומא פרשת אמור אות י"ח שבו נודע שישראל זכו בדין.

והביא ראייה: מהא דהקדימה התורה בפרשת אמור לולב לשיבת סוכה אע"פ שסוכה קודם בזמן, אלא שבא להראות כן שארבע מינים זה פרסומי ניסא.

ובשדי חמד מערכת למ"ד כלל קמ"א ס"ק כ"ז **הקשה עליו:** לי הדל קשה להכריע דין זה בטעמים אלו, דאין נראה שזה מקרי פרסומי ניסא, וגם מההוכחה השניה אין דעתי נוחה.

ובמטה אפרים סימן תרכ"ה ס"ק כ"ב כתב כשיש לו אפשרות ללכת או למקום שיש בו סוכה או למקום שיש בו ארבעת המינים ילך לאיפה שירצה.

ובאלף למטה שם העיר עליו: דלכאורה יש לומר שילך למקום שיש סוכה, כיון שמצות סוכה חלה עליו בלילה, חיוב זה חל עליו קודם הוא מחוייב לעשותה בזמנה דחובת שעתא הוא, ואע"ג דעל ידי זה לא יוכל לקיים מצות לולב שחלה עליו אח"כ לית לן בה, דאפילו גבי לא תעשה אמרינן דכל דבעידנא דמיעקר לאו לא מקיים העשה לא דחי ומכל שכן שאין עשה דוחה עשה, דמאי אולמא דהאי עשה מהאי עשה.

ומעיר דיש סברא לומר שילך למקום שיש ארבע מינים: משום דשם יקיים ביום הראשון מצוה דאורייתא, וביום השני יקיים גם כן מצוה מדרבנן, משא"כ במקום שיש סוכה שאין קיום מצוה רק בלילה ראשונה, דמכאן ואילך רשות דאי בעי לא אכל פת כלל, ואע"ג דמ"מ נראה דחובת שעתיה עדיף, נראה דהיינו דווקא אם הוא במקום שהוא חייב במצוה זו כשמגיע זמן המצוה ההיא אי אפשר לדחותה ששביל שלא יוכל לקיים מצות אחרות.

ובאלף המגן מביא בשם השדי חמד בשם ספר בית מועד לכל חי, וכן בשו"ת מתת ידו סימן כ"ו, וכן ביד יוסף סימן מ"ג דמשום שלשה טעמים ילך למקום שיש סוכה: **אחד:** דסוכה ז' ימים וזה יום אחד. **השני:** דסוכה תדיר ביום ובלילה. **השלישי:** דהחג נקרא על שם הסוכה

ובשפע חיים ירח איתנים ע"מ רנ"ח **תירץ:** דלכן הקדימה התורה ארבע מינים לומר שהוא ראשון לחשבון עוונות, לכן מקדימה התורה הסיבה שאפשר לשבת בסוכות משום שנמחל עוונותיו.

ובערוך לנו סוכה ב' עמוד א' מקשה על מסכת סוכה מדוע מקדים דיני סוכה לדיני לולב וד' מינים, אף שבפסוק קדם מצות ולקחתם לכם למצות בסוכות תשבו

ומתירץ: דדיני סוכה דפתח בהו הם דיני עשיית סוכה והם בכלל מצות חג הסוכות תעשה דילפינן מיניה סוכה ט' ע"מ א' מצות עשיית סוכה, ולפי מה דאמרינן בגמ' סוכה מ"ו ע"מ א' מברכים שהחיינו בשעת עשייה הרי דהעשייה היא מצוה לעצמה, ודיני עשיית סוכה נוהגין קודם סוכות והם הנשנים בפרק קמא, ולכן הקדים אותם למצות ד' מינים שאינם רק לימי החג, ואפילו מצות ישיבת סוכה שנשנה בפרק ב' קדים לד' מינים ששייבה היא כבר בליל ראשון, ונטילת ד' מינים לא חל עד יום ראשון ולכן הקדים התנא סוכה, ועיין בספר הערות להגרי"ש אלישיב זצ"ל סוכה ב' ע"מ א' ובענין האם יש מצוה בבניית הסוכה עיין מה שהארכתי בספר מעדני אשר חג הסוכות ע"מ קע"ה.

סוכה שנשארה לעמוד משנה לשנה

האם אין יוצאים בה ידי חובה רק אם חידש בה דבר?

הנה בחיי אדם חלק ב-ג הלכות שבת ומועדים כלל קמ"ו סעיף ל"ט סוכה העומדת משנה לשנה, כשרה, כיון שנעשה פעם אחת לצל, ומכל מקום כיון שעבר החג, הרי בטלה העשייה, ואף על גב דמדינא אין צריך שיעשה לשם סוכה, מכל מקום מצוה הן המובחר שחידש דבר מה בסכך לשם סוכה.

וכן כתב במשנה ברורה סימן תרל"ו ס"ק ז' סוכה העומדת משנה לשנה, אף דמתחלה עשאה לשם החג כיון שעבר החג הרי בטלה העשייה וכמו שכתב המ"א סימן תרל"ח ס"ק ב' ואף על גב דכשרה היא שהרי נעשה מתחלה לשם צל העשייה שהיתה לשם החג נבטלה וע"כ צריך לחדש בה דבר.

ובשער הציון סימן תרל"ו ס"ק ט' **מעיר:** דלפי זה מה דכתב השולחן ערוך אפילו מתחלת השנה כשרה, היינו, אחר סכות העבר, דאילו שנה שלמה והיינו קודם סכות, הרי מכיון שעבר החג בטלה העשייה וצריך עתה לחדש בה דבר לשם החג.

ובערוך השולחן אורח חיים סימן תרל"ו סעיף א' כתב דדברי החיי אדם תמוהים.

